

TRƯỜNG THPT VÕ NGUYỄN GIÁP
TỔ: Ngữ văn

KIỂM TRA GIỮA KÌ II
NĂM HỌC 2023 - 2024
ĐÁP ÁN VÀ HƯỚNG DẪN CHẤM
Môn: Ngữ văn. Khối 11

| Phần | Nội dung | Điểm |
|--------------|--|------------|
| I | ĐỌC HIỂU | 4.0 |
| Câu 1 | - Thể thơ: Tự do; - Phương thức biểu đạt chính: Biểu cảm | 0.5 |
| Câu 2 | - Bài thơ trên viết về đề tài: Nỗi đau chiến tranh (hậu quả chiến tranh). - Nhân vật trữ tình trong bài thơ: Người con. | 0.5 |
| Câu 3 | - Cảm xúc của nhân vật trữ tình được bộc lộ trong bài thơ: Người con vô cùng vui sướng khi được cha mua cho đồ dùng, đồ chơi mới nhân ngày khai giảng. Tuy nhiên, khi nhận ra cha quên mua nạng cho mình, người con có chút buồn. Buồn nhưng không trách cha, mà nhắc cha về chiếc nạng cũ đã không "chịu lớn lên" một cách dí dỏm, hài hước. | 0.5 |
| Câu 4 | - Hình ảnh tượng trưng: Đôi nạng. - Ý nghĩa: + Biểu tượng cho những đau thương, mất mát của chiến tranh. + Biểu tượng cho sự vô tâm. + Biểu tượng cho những ước mơ bé nhỏ, bình dị của con người trong cuộc sống.... | 0.5 |
| Câu 5 | - Bài thơ là lời người con nói với cha về niềm vui khi được cha mua cho nhiều thứ trong ngày khai giảng, và chút hụt hẫng khi cha quên mua cho con đôi nạng vừa vặn. - Từ nội dung bài thơ, người đọc có thể hiểu được nỗi đau chiến tranh còn đeo bám con người ngay cả khi cuộc sống đã yên bình. Đứa con dù được chuẩn bị đầy đủ khi đến trường nhưng điều con mong nhất lại là đôi nạng vừa vặn với chân mình để đi lại. Cả cuộc đời con gắn với đôi nạng, vì chân con không còn. Như vậy, chiến tranh không chừa bất cứ ai, kể cả con trẻ thơ ngây đang ở tuổi cắp sách đến trường. Nỗi đau dội lên trong lòng người đọc vì sự ngây thơ, hồn nhiên của con trẻ trước câu chuyện chiếc nạng đã "chẳng chịu lớn lên" kể từ khi con bị bom. | 1.0 |
| Câu 6 | Thông điệp ý nghĩa nhất (học sinh có thể nêu một trong những thông điệp sau): - Lên án chiến tranh; - Quan tâm đến con trẻ, sự quan tâm phải theo từng đối tượng,.... | 1.0 |
| II | LÀM VĂN | 6,0 |
| | Phân tích bài thơ Đôi nạng của Thanh Tùng (Trong phần Đọc hiểu). | |
| | a. Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận Mở bài giới thiệu được tác giả, tác phẩm; Thân bài phân tích vẻ đẹp về hình thức và nội dung của bài thơ; Kết bài khái quát được giá trị, ý nghĩa bài thơ, liên hệ bản thân. | 0,25 |

| | | |
|--|---|------|
| | <p><i>b. Xác định đúng vấn đề cần nghị luận</i> : Sự đặc sắc về nội dung và hình thức bài thơ <i>Đôi nạng</i> và những thông điệp đầy tính nhân văn từ bài thơ.</p> <p>Hướng dẫn chấm:</p> <p>- Học sinh xác định đúng vấn đề cần nghị luận: 0,25 điểm.</p> | 0,25 |
| | <p><i>c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm</i></p> <p>Học sinh có thể triển khai theo nhiều cách nhưng cần vận dụng tốt các thao tác lập luận: giải thích, phân tích, chứng minh, bình luận, so sánh... và đảm bảo các yêu cầu sau:</p> | |
| | <p>1. Mở bài</p> <ul style="list-style-type: none"> - Giới thiệu khái quát về đề tài hậu chiến tranh và nỗi đau chiến tranh. - Giới thiệu khái quát về tác giả và giá trị bài thơ <i>Đôi nạng</i>. <p>Hướng dẫn chấm:</p> <p>- Giới thiệu về đề tài hậu chiến tranh và nỗi đau chiến tranh : 0.25 điểm</p> <p>- Giới thiệu tác giả và bài thơ: 0.25 điểm</p> | 0,5 |
| | <p>2. Thân bài:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Chiến tranh đã lùi xa nhưng nỗi đau của chiến tranh thì vẫn còn đó, vẫn còn hằn sâu trong đời sống xã hội, còn gây đau thương âm ỉ cho những con người vô tội, trong đó có trẻ em. - "<i>Đôi nạng</i>" là bài thơ đầy xúc động, nghẹn ngào, thương xót của tác giả Thanh Tùng dành cho đứa trẻ bị bom Mỹ làm liệt đi đôi chân. Bài thơ diễn tả tâm trạng của trẻ em trong ngày khai trường nhưng lại phát triển tứ thơ ở một tình huống độc đáo, xúc động và ám ảnh. - Bài thơ mở đầu bằng cụm từ Ngày khai trường như để định vị thời gian. Theo lẽ thường thì mốc thời gian này sẽ mở rộng niềm vui con trẻ, mở rộng những hy vọng, háo hức của bao lứa học trò. Ngày khai trường sẽ gọi bao nhiêu hình ảnh, tâm trạng thật rực rỡ, vui tươi. Nhưng ở đây, với một chủ đề quen thuộc, Thanh Tùng không đi vào miêu tả dài dòng, quần quanh cảnh sắc ngày khai trường mà tác giả chỉ liệt kê thật ngắn gọn những việc mà người lớn (cụ thể là người cha) đã dành cho con trẻ vào dịp khai trường: <i>Cha mua cho con đủ thứ/ Nào sách bút, nào áo quần/ Lại cả đồ chơi nữa...</i> Chỉ bằng những dòng thơ ngắn, nhà thơ đã giúp người đọc hình dung được niềm vui của em bé với sự đủ đầy, chu đáo, trọn vẹn trong vòng tay người lớn. - Nhưng bất ngờ xuất hiện tình huống ở khổ thơ thứ 2: <i>Nhưng cha ơi/ Cha quên sắm cho con đôi nạng mới/ Vì đã hai năm qua từ khi con bị bom/ Chiếc nạng cũ chẳng chịu cùng con lớn lên, cha ạ!</i> Với một em bé bị mất đôi chân do bom Mỹ thì ngoài sách bút, áo quần, đồ chơi... còn cần đôi nạng mới để em có thể đến trường, hưởng niềm vui trọn vẹn. Thời gian trôi đi và em bé lớn lên qua những lần được nhận quần áo mới, sách vở mới và đồ chơi mới nhưng nỗi đau vẫn còn nguyên đó: <i>Chiếc nạng cũ chẳng chịu cùng con lớn lên, cha ạ!</i> Lời tâm sự của em bé nhỏ nhẹ, dễ thương và ngây thơ, không hề ca thán, oán trách, giận hờn nhưng xót xa, day dứt và nói buốt tâm can người lớn. <i>Đôi nạng</i> ở đây không chỉ là phương tiện để di chuyển mà đã hình tượng | 4,0 |

| | | |
|-------------|--|-------------|
| | <p>hóa nỗi đau và tội ác chiến tranh, hình tượng hóa ước mơ, khát vọng của con người.</p> <p>- Mặc dù chiến tranh đã đi qua nhưng những vết thương, nỗi đau, sự mất mát vẫn còn in hằn lên da thịt và trong nỗi đau về tinh thần. Thông qua bài thơ: "Đôi nạng" tác giả bày tỏ niềm khâm phục ý chí, nghị lực phi thường của đứa trẻ và thể hiện nỗi căm thù đối với giặc Mỹ đã gây ra nhiều nỗi đau thương, mất mát cho nước ta.</p> <p>Hướng dẫn chấm:</p> <p>- Trình bày đầy đủ, sâu sắc: 4.0 điểm</p> <p>- Trình bày chưa đầy đủ hoặc chưa sâu sắc: 3.0 điểm - 2,5 điểm.</p> <p>- Trình bày chung chung, chưa rõ: 2,0 điểm – 1,0 điểm</p> | |
| | <p>3. Kết bài</p> <p>- Khẳng định giá trị của bài thơ.</p> <p>- Đưa ra thông điệp có ý nghĩa.</p> <p>- Đáp ứng được yêu cầu: 0,5 điểm.</p> <p>- Đáp ứng được 1 yêu cầu: 0,25 điểm.</p> | 0,5 |
| | <p>d. Chính tả, ngữ pháp</p> <p>Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp tiếng Việt.</p> <p>Hướng dẫn chấm: Không cho điểm nếu bài làm có quá nhiều lỗi chính tả, ngữ pháp.</p> | 0,25 |
| | <p>e. Sáng tạo</p> <p>Vận dụng lí luận văn học trong quá trình phân tích, đánh giá; biết so sánh với các tác phẩm khác để làm nổi bật nét đặc sắc; biết liên hệ vấn đề nghị luận với thực tiễn đời sống; văn viết giàu hình ảnh, cảm xúc.</p> <p>Hướng dẫn chấm: Học sinh biết vận dụng thực tiễn đời sống để làm nổi bật vấn đề nghị luận; văn viết giàu hình ảnh, cảm xúc.</p> <p>- Đáp ứng được 2 yêu cầu trở lên: 0,5 điểm.</p> <p>- Đáp ứng được 1 yêu cầu: 0,25 điểm.</p> | 0,25 |
| Tổng | | 10,0 |

.....Hết.....